

Journal
of Danubian
Studies
and Research

The Role of Digitalization in Enhancing the Cognitive-Developmental Environment of a Preschool Education Institution

Tetiana Lesina¹, Melnyk Vita²

Abstract. The paper examines the role of digitalization in the process of enhancing the cognitive and developmental environment of preschool education institutions. Focusing on early childhood education, the author explores how the use of digital technologies can improve children's learning and development. The study analyzes the advantages of digitalization in preschool education, such as access to a range of educational resources, interactivity, individualized learning, and stimulation of children's creativity and imagination. It is proven that the use of digital tools such as computers, tablets, interactive whiteboards, multimedia presentations, and educational programs can make the learning process more meaningful and engaging for young children. The challenges and limitations associated with digitalization in preschool education are also investigated, such as the risk of excessive screen time, the need for qualified pedagogical staff and appropriate resources, and the impact on children's social-emotional development. Recommendations are proposed for the effective implementation of digitalization in preschool education, including ensuring a balance between digital and non-technological teaching methods, increasing supervision of technology use, and teaching children digital literacy. The findings of this study contribute to a better understanding of how digital technologies can enrich the cognitive and developmental environment in preschool education institutions and provide recommendations for successful implementation of digitalization to enhance the quality of education for preschool-aged children.

Keywords: digitization; enhancement; cognitive-developmental environment; preschool education institution.

---

¹ Professor, Izmail State University of Humanities, Ukraine, Address: Riepina St, 12, Izmail, Odesa Oblast, 68601, Ukraine, Corresponding author: lessina_tanya@ukr.net.

² Izmail State University of Humanities, Ukraine, Address: Riepina St, 12, Izmail, Odesa Oblast, 68601, Ukraine, E-mail: vita140984@ukr.net.

1. Introduction

Постановка проблеми. У сучасному світі зростає необхідність удосконалення пізнавально-розвивального середовища в закладах дошкільної освіти з використанням цифрових технологій. Однак, недостатньо обґрунтовано переваги діджиталізації в освітньому процесі дошкільної ланки, бракує також і досліджень, визначають роль і місце діджиталізації в дошкільній освіті, розкривають вплив цього процесу на розвиток дітей дошкільного віку. Відсутність чітких методологічних підходів та доказових досліджень у цій сфері ускладнює прогресивне впровадження цифрових технологій у дошкільну освіту. Тому актуальність дослідження ролі діджиталізації в удосконаленні пізнавально-розвивального середовища закладу дошкільної освіти є безперечною. Зокрема, ця проблема потребує детального дослідження з метою визначення ефективних стратегій впровадження цифрових технологій у практику дошкільної освіти та їх впливу на когнітивний, емоційний та соціальний розвиток дітей.

Актуальність теми. У сучасному світі цифрові технології стають все більш необхідним інструментом у всіх сферах життя, включаючи освіту. Застосування діджиталізації у закладах дошкільної освіти є відповіддю на зростаючу потребу використання цифрових інструментів для покращення пізнавально-розвивального середовища. Адже забезпечення дітей дошкільного віку можливостями взаємодії з цифровими технологіями дозволяє розвивати в них ключові компетенції, такі як інформаційна грамотність, творчість, проблемне мислення та комунікативні навички, що допомагає підготувати їх до вимог сучасного інформаційного суспільства.

Впровадження цифрових технологій у дошкільну освіту дозволяє створити нові форми навчання та взаємодії знань. Інтерактивність, візуалізація та доступ до різноманітних ресурсів сприяють активній пізнавальній діяльності дітей та розвитку їхнього творчого мислення.

Застосування діджиталізації у дошкільній освіті дозволяє таким закладам бути на одній хвилі з часом та відповідати сучасним вимогам. Це може підвищити привабливість закладу для батьків та сприяти його конкурентоспроможності на ринку освітніх послуг.

Вивчення впливу діджиталізації на пізнавально-розвивальне середовище закладу дошкільної освіти є важливим напрямком наукових досліджень. Висвітлення проблеми у науковій статті може сприяти збільшенню розуміння

ефективних підходів та розробці нових методик (Волошенюк, Іванова, Дегтярьова, 2020).

Відтак, дана тема є актуальною, оскільки вона відповідає потребам сучасної освіти і вимагає дослідження та розробки нових підходів для удосконалення пізнавально-розвивального середовища в ЗДО.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз наукових досліджень, проведених І. Бех, М. Вашуленко, Н. Гавриш, І. Зязун, В. Ільченко, І. Кіндрат, К. Крутій, О. Савченко, підтверджує важливість проблеми діджиталізації в сучасній освіті. К. Крутій у своїх дослідженнях розглядає поняття «інтеграція» як процес взаємодії та взаємозв'язку елементів та напрямів освіти, спрямований на систематичне та різноманітне розкриття процесів і явищ з метою забезпечення цілісності знань та умінь дітей дошкільного віку (Крутій, 2018). Це означає, що інтегрований підхід до освіти та виховання дітей дошкільного віку передбачає поєднання методів та прийомів навколо конкретної теми у різних видів дитячої діяльності. Він також включає залучення дошкільнят до активного самостійного здобуття знань у процесі дослідницької діяльності та можливість застосовувати набуті знання та вміння в різних освітніх галузях у практичних ситуаціях.

Метою статті є вивчення ролі діджиталізації в процесі удосконалення пізнавально-розвивального середовища закладу дошкільної освіти. Дослідження спрямоване на визначення переваг і можливостей, які надає використання цифрових технологій в дошкільній освіті, а також виявлення викликів і ризиків, пов'язаних з діджиталізацією.

Виклад основного матеріалу дослідження. У сучасному світі інформаційних технологій діджиталізація стає все більш важливою складовою у будь-якій сфері життя, включаючи освіту. Застосування цифрових засобів у дошкільній освіті може сприяти створенню більш ефективного та стимулюючого середовища для навчання та розвитку дітей.

Одним з головних аспектів діджиталізації в дошкільній освіті є використання спеціальних програм, мультимедійних матеріалів та інтерактивних ігор для сприяння пізнанню та розвитку дітей. Ці технології можуть включати в себе комп'ютерні програми, планшети, електронні дошки, додатки для смартфонів тощо (Couse & Chen, 2010).

Однією з важливих переваг використання діджиталізації в дошкільній освіті є збагачення навчального процесу широким спектром інтерактивних матеріалів.

Це сприяє зацікавленості дітей, підвищує їх мотивацію до навчання та сприяє активному засвоєнню знань. Наприклад, мультимедійні програми можуть пропонувати захоплюючі ігрові завдання, які сприяють розвитку критичного мислення, творчих навичок та проблемного мислення у дітей.

Додатково, діджиталізація дозволяє зробити процес навчання більш індивідуалізованим, з урахуванням особливостей кожної дитини. За допомогою цифрових засобів можна створити навчальні програми, які адаптуються до рівня знань та інтересів кожної дитини, надаючи можливість навчатися власним темпом. Такий індивідуальний підхід сприяє більш ефективному засвоєнню матеріалу та розвитку потенціалу кожної дитини.

Загалом використання діджиталізації в дошкільній освіті відкриває широкі можливості для покращення навчального процесу, що стимулює зацікавленість дітей, сприяє розвитку різних навичок і надає персоналізовану підтримку для кожної дитини.

Діджиталізація в дошкільній освіті може сприяти створенню ефективного пізнавально-розвивального середовища. Використання цифрових технологій, таких як програми, мультимедійні матеріали та інтерактивні ігри, дозволяє залучити дітей до активного навчання. Інтерактивні завдання та ігри сприяють розвитку критичного мислення, творчих навичок та проблемного мислення.

Однією з основних переваг діджиталізації в дошкільній освіті є можливість індивідуалізації навчання. Цифрові засоби дозволяють вихователю відстежувати прогрес кожної дитини та надавати індивідуальний підхід до кожної дитини. Інформація про прогрес дитини може бути отримана за допомогою інтерактивних ігор та програм, що дозволяє забезпечити більш ефективний моніторинг та адаптувати навчальний процес до потреб кожної дитини. Різні рівні складності завдань дозволяють дітям навчатися власним темпом, що сприяє покращенню навчальних результатів (Тапскотт, 2009).

Принагідно зауважимо, що діджиталізація надає доступ до додаткових ресурсів та матеріалів для навчання. Цифрові технології дозволяють розширити можливості навчання через використання відеозанять, електронних посібників, онлайн-ресурсів тощо. Це забезпечує більш широкий доступ до інформації та можливість дослідження різних тем.

Проте слід враховувати обмеження діджиталізації в дошкільній освіті. Занадто велике використання електронних пристроїв може мати негативний вплив на здоров'я та розвиток дітей. Тому важливо збалансувати використання

цифрових технологій з іншими видами активностей, такими як фізична активність, творчість та соціальна взаємодія (Пенські, 2010).

Діджиталізація має великий потенціал для удосконалення пізнавально-розвивального середовища в дошкільних закладах. Вона забезпечує доступ до інтерактивних матеріалів, сприяє індивідуалізації навчання та розвитку, а також покращує зворотний зв'язок між вчителем та дитиною. Проте, необхідно забезпечити баланс між використанням цифрових технологій з іншими видами активностей, а також враховувати можливі негативні наслідки для здоров'я дітей.

Використання цифрових технологій може сприяти покращенню якості навчання та розвитку дітей, забезпечуючи їм нові можливості для отримання знань та навичок, а відтак, здійснюють значний вплив на пізнавально-розвивальне середовище в закладах дошкільної освіти, пропонуючи нові можливості для підвищення якості освіти для дітей.

Ось деякі рекомендації щодо успішного впровадження діджиталізації:

1. Підібрати відповідне програмне забезпечення та засоби навчання: слід обрати цифрові ресурси, які відповідають віковим потребам та можливостям дітей дошкільного віку. Вони повинні бути інтерактивними, веселими та сприяти розвитку різних навичок, таких як мовлення, математика, мислення тощо;

2. Забезпечити доступ до необхідної техніки: дошкільники можуть бути недостатньо підготовлені до роботи з технічними пристроями, тому важливо забезпечити доступ до простих інтерфейсів, які будуть зрозумілі та зручні для них. Рекомендовано розглянути можливість використання планшетів або інтерактивних дошок, які дозволяють дітям взаємодіяти з цифровими контентом;

3. Створити баланс між цифровими технологіями та іншими методами навчання: цифрові технології не повинні виключати традиційні методи навчання, але слід шукати способи їх поєднання. Бажано створити багатоцільове середовище, в якому діти можуть використовувати цифрові інструменти як одну з альтернативних форм навчання;

4. Забезпечити нагляд та підтримку вчителів: вихователі повинні бути добре підготовлені до використання цифрових технологій і мати можливість надавати необхідну підтримку дітям. Забезпечення навчання педагогічних

кадрів щодо ефективного використання цифрових ресурсів дуже важливо (Тапскотт, 2009).

Впровадження діджиталізації в дошкільну освіту може створити стимулююче та цікаве пізнавально-розвивальне середовище для дітей, сприяючи їхньому розвитку та підготовці до майбутнього. Використання цифрових технологій в закладах дошкільної освіти вимагає обґрунтованого підходу та зваження на потреби та можливості конкретного закладу, але може мати значний позитивний вплив на розвиток дошкільнят.

Розробка індивідуалізованого підходу є однією з основних переваг використання цифрових технологій у дошкільній освіті. Завдяки цифровим технологіям можна створити індивідуальні навчальні програми, які враховують потреби та інтереси кожної дитини. Дитячі програми та додатки можуть надавати можливість дітям вибирати завдання на основі їхніх здібностей та прогресу.

Однак варто пам'ятати, що впровадження цифрових технологій в дошкільну освіту повинно бути обґрунтованим і пов'язаним з конкретними потребами та особливостями закладу та його вихованців. Перед впровадженням цифрових технологій слід провести аналіз і забезпечити відповідну підтримку та навчання для педагогічних працівників.

Ще одним важливим аспектом є залучення батьків до процесу. Співпраця з батьками є необхідною для успішного впровадження цифрових технологій. Проведення зустрічей, семінарів та надання інформації про переваги цифрових технологій, рекомендацій щодо їх використання вдома може сприяти позитивному сприйняттю цих засобів батьками.

Крім того, цифрові технології надають закладам дошкільної освіти доступ до широкого спектру освітніх ресурсів. Цифрові платформи, мобільні додатки та інтерактивні ігри можуть надати велику кількість віртуальних навчальних матеріалів, які зроблять процес навчання більш захоплюючим та цікавим для дітей. Цифрові програми можуть містити інтерактивні завдання, головоломки та мультимедійні матеріали, які стимулюють активну участь дітей в освітньому процесі.

Крім того, цифрові технології сприяють розвитку самостійного дослідження та творчості у дітей. Також дають змогу експериментувати, вирішувати завдання та розвивати творчі здібності. Наприклад, додатки для малювання або конструювання можуть вплинути на розвиток м'язової моторики, уяви та ін.

(Плоуман, Стівен, 2005). Впровадження цифрових технологій у заклади дошкільної освіти може відкрити нові перспективи для поліпшення процесу навчання та розвитку дітей дошкільного віку. Наведемо кілька різноманітних способів використання цифрових технологій у дошкільних закладах.

Інтерактивні дошки та екрани: використання інтерактивних планшетів або екранів дозволяє дітям брати участь у візуальних інтерактивних заняттях, де вони можуть взаємодіяти з зображеннями, графіками, буквами та числами. Це сприяє кращому розумінню матеріалу та розвитку дрібної моторики.

Освітні програми та додатки: використання спеціально розроблених освітніх програм та додатків дозволяє дітям розвиватися через гру та інтерактивні вправи. Наприклад, додатки для вивчення чисел або кольорів можуть бути корисними для дошкільного навчання.

Електронні книжки: цифрові книжки або електронні книжки надають дітям можливість слухати та переглядати історії, використовуючи аудіо та візуальні ефекти.

Ресурси Інтернету: використання інтернету дозволяє дошкільнятам досліджувати теми, дізнаватися нову інформацію та розвивати свій світогляд. При цьому важливо забезпечити безпечне та контрольоване використання інтернету, спрямоване на дошкільний рівень розвитку (Такеучі, Стівенс, 2011).

Впровадження цих цифрових засобів може сприяти підвищенню зацікавленості дітей дошкільного віку в процесі навчання, розвитку їхніх когнітивних навичок, а також стимулювати творчість та самостійність. Так, мистецтво може бути стимульовано за допомогою цифрових технологій в дошкільній освіті. Наприклад, діти можуть використовувати планшети для малювання або створення коротких анімаційних фільмів, що сприяє розвитку їхньої творчої уяви та моторики.

Окрім того, використання цифрових технологій допомагає дітям ознайомитись з основами технологій. У сучасному світі розуміння технологій є важливою навичкою, використання цифрових засобів у дошкільних закладах допомагає дітям розвивати цю компетенцію.

Незважаючи на потенційні переваги цифрових технологій, важливо забезпечувати розумне та обмежене їх використання, зберігаючи баланс з іншими формами навчання та розвитку. Цифрові технології повинні

використовуватись як інструмент для підтримки традиційних методів викладання та сприяти гармонійному розвитку дітей.

Використання різних цифрових технологій, таких як комп'ютерні програми, мультимедійні засоби, інтерактивні дошки, планшети та інші електронні пристрої, допомагає інтегрувати їх у педагогічний процес і сприяє активній участі дітей та розвитку різних навичок. Цифрові технології також дозволяють дітям бути активними учасниками освітнього процесу. Це сприяє розвитку їхніх когнітивних та творчих здібностей.

Завдяки використанню цифрових технологій діти розвивають і критичне мислення. Вони навчаються аналізувати інформацію, оцінювати її достовірність та здатність використовувати різні джерела. Це допомагає їм стати критично мислячими індивідами, здатними адаптуватись до постійно змінюючогося інформаційного середовища.

Отже, використання цифрових технологій в дошкільній освіті може мати позитивний вплив на розвиток дітей, забезпечуючи їм можливості для творчості, розвитку технологічного розуміння, активної участі та критичного мислення, розвитку творчих навичок дітей. Так вони дозволяють створювати мультимедійні презентації, відео, анімацію, зображення, аудіозаписи та інші творчі проекти, що сприяє їхньому самовираженню та розвитку фантазії. Проте, важливо зберігати баланс із іншими формами навчання та розвитку, забезпечуючи раціональне та дозоване використання цифрових технологій з урахуванням необхідних обмежень, усвідомленням певних ризиків, а також не забувати про важливість взаємодії з реальними матеріалами, природою та надати пріоритет перш за все соціальним контактам. Використання цифрових технологій сприяє і розвитку комунікаційних навичок дітей: можна спілкуватися, співпрацювати та взаємодіяти з іншими дітьми, вчителями та батьками через електронні засоби комунікації, спільні проекти та діалогові форми роботи..

Можна узагальнити, що цифрові технології дозволяють налаштувати навчальний процес до індивідуальних потреб кожної дитини, оскільки діти можуть вчитися за власним темпом, обирати завдання, що відповідають їхньому рівню знань та навичок, отримувати зворотний зв'язок та інструкції.

Для успішного впровадження діджиталізації у закладах дошкільної освіти слід дотримуватися певних рекомендацій.

Розробка цілеспрямованої стратегії: важливо сформулювати чітку стратегію використання цифрових технологій, яка враховує педагогічні цілі та потреби дітей. Визначити, як ці технології будуть підтримувати навчання, розвиток та творчість дітей.

Вибір відповідних засобів та програм: враховувати вікові особливості дітей та обрати цифрові засоби, програми та додатки, які відповідають їхнім потребам та можливостям. Вони повинні бути візуально привабливими, інтуїтивно зрозумілими та відповідати дошкільному навчальному контексту.

Безпека та контроль: забезпечити безпеку дітей при використанні цифрових технологій, встановити обмеження доступу до веб-сайтів та програм, запровадити фільтри для недоречного контенту та надати настанови щодо безпеки в Інтернеті.

Індивідуалізація та диференціація: застосовувати цифрові технології з метою створення індивідуальних навчальних шляхів та диференційованого навчання, залучення дітей до активного вибору завдань, що відповідають їхнім інтересам та потребам.

Партнерство з батьками та громадськістю: включайте батьків та громадськість у процес впровадження цифрових технологій. Організуйте зустрічі, тренінги або семінари з метою обміну інформацією, отримання відгуків та врахування їхніх пропозицій та побажань.

Постійне професійне навчання: забезпечити можливості для педагогічних працівників отримувати навички та знання з використання цифрових технологій, організувати тренінги, семінари або самостійне навчання, щоб вони могли впроваджувати найновіші методи та практики.

Збалансований підхід: пам'ятати, що цифрові технології повинні бути інструментом у широкому спектрі активностей та методів навчання, збалансувати їх використання з іншими формами навчання, іграми, творчими завданнями та соціально-емоційними взаємодіями.

Впровадження цифрових технологій у закладах дошкільної освіти має бути спрямоване на підтримку традиційних цінностей дошкільного навчання та розвитку, створення сприятливого середовища для здорового зростання та розвитку дітей.

Наукові дослідження підтверджують, що діджиталізація в дошкільній освіті може мати позитивний вплив на навчання та розвиток дітей. Вона сприяє

залученню дітей до навчання, стимулює їхню творчість та критичне мислення, розвиває навички інформаційної грамотності та сприяє формуванню комунікативних навичок. Додатково, цифрові технології дозволяють індивідуалізувати навчальний процес та адаптувати його до потреб та можливостей кожної дитини.

З огляду на виклики, пов'язані з діджиталізацією в дошкільній освіті, важливо проводити подальні дослідження та впроваджувати стратегії, спрямовані на оптимальне використання цифрових технологій. Це включає в себе розробку науково обґрунтованих рекомендацій щодо обмеження часу, проведеного дітьми перед екранами, а також розробку програм та матеріалів, які враховують потреби та можливості дітей різного віку та рівня розвитку.

Крім того, важливо забезпечити доступність та рівномірний доступ до цифрових технологій для всіх дітей, незалежно від їхнього соціального статусу чи місця проживання. Застосування цифрових технологій повинно бути інклюзивним та сприяти зменшенню цифрового розриву серед дітей.

Загалом використання цифрових технологій в дошкільній освіті може відкривати нові перспективи для покращення якості навчання та розвитку дітей, проте, важливо дотримуватись наукових принципів та етичних стандартів, щоб забезпечити безпеку, конфіденційність та ефективність використання цифрових технологій у дошкільній освіті.

З-поміж викликів діджиталізації можна виокремити необхідність належних ресурсів, таких як фінансування для придбання обладнання та програмного забезпечення. Брак фінансування може ускладнити успішну діджиталізацію дошкільної освіти.

Також досліджено вплив діджиталізації на соціально-емоційний розвиток дітей. Використання цифрових технологій може впливати на міжособистісні взаємини та здатність дітей до спілкування та розвитку емоційних навичок. Недостатня кількість безпосереднього спілкування та взаємодії з реальними людьми може негативно впливати на розвиток соціальних навичок дітей (Чионг, Шулер, 2010). Одним з наступних негативних аспектів діджиталізації є ризик надмірного використання екранів, який може негативно вплинути на здоров'я та розвиток дітей. Довготривале і нездорове використання екранів може призвести до проблем зі сном, зором і когнітивним розвитком.

Слід зауважити, що цифрові інструменти роблять навчання більш доступним для дітей з різними особливостями та потребами. Вони можуть бути

корисними для дітей з розладами уваги або зору, оскільки аудіовізуальні матеріали полегшують їхнє засвоєння інформації. Крім того, інтерактивність цифрових інструментів сприяє розвитку моторики та координації рухів.

Використання цифрових інструментів у дошкільній освіті також може позитивно впливати на мотивацію та активність дітей. Ігрові елементи та цікавий контент спонукають дітей до більш інтенсивного та змістовного навчання. Враховуючи швидкий розвиток технологій ці дані підтримують подальше використання цифрових інструментів у навчальному процесі молодших школярів.

Проте варто пам'ятати, що важливо мати належні ресурси для діджиталізації. Це охоплює не тільки фізичне обладнання, але й відповідне програмне забезпечення та цифрові навчальні матеріали, адже недостатнє фінансування може ускладнити доступ до цифрових ресурсів і обмежити їх використання в дошкільній освіті.

Отже, процес діджиталізації в дошкільній освіті має і свої переваги, і недоліки. Зауважимо, що важливо також враховувати потреби дітей у нетехнологічних методах навчання та розвитку, таких як ігри, творчість, фізична активність та соціальні взаємодії. Розробники освітніх програм можуть створювати інтегровані підходи, де цифрові технології поєднуються з нетехнологічними методами для досягнення найкращих результатів.

Відтак, підсумку, діджиталізація в дошкільній освіті є перспективним напрямком розвитку, який може покращити якість навчання дітей та їхнього загального розвитку. Проте, необхідно бути обережними і забезпечити збалансований підхід, контроль за використанням технологій та навчанням дітей цифрової грамотності. Педагогічні працівники, адміністрація закладів дошкільної освіти та розробники освітніх програм мають враховувати ці аспекти при плануванні та впровадженні діджиталізації, забезпечуючи оптимальні умови для навчання та розвитку дітей дошкільного віку.

Перед розробниками освітніх програм постає велика відповідальність щодо створення цифрових засобів та програм, які враховують особливості дошкільного віку та сприяють розвитку різних навичок. При розробці таких засобів слід керуватись науковими дослідженнями та педагогічними принципами.

Крім того, важливо забезпечити доступність інструкцій та навчальних матеріалів для педагогічних працівників та батьків, які допоможуть їм

ефективно використовувати цифрові технології. Це може включати пояснення методик використання програм, рекомендації щодо вибору відповідних засобів та практичні поради щодо залучення дітей до активної участі.

Отже, успішне впровадження діджиталізації в дошкільну освіту потребує спільних зусиль та співпраці між розробниками освітніх програм, педагогічними працівниками, адміністрацією дошкільних закладів та батьками. Важливо створити платформу для обміну досвідом та взаємного навчання, де всі учасники зможуть ділитися своїми знаннями, ідеями та ресурсами.

Висновок. Наукові дослідження свідчать про великий потенціал діджиталізації для покращення пізнавально-розвивального середовища в дошкільних закладах. Використання цифрових технологій, таких як комп'ютерні програми, мультимедійні засоби, інтерактивні дошки, планшети тощо, може допомогти залучити дітей до активного навчання та розвитку. Важливо створити різноманітні навчальні сценарії та забезпечити доступ до різноманітних ресурсів, що допоможе індивідуалізувати та диференціювати навчання.

Проте важливо мати на увазі, що успішне впровадження діджиталізації вимагає належного планування та організації. Педагогічні працівники та адміністрація закладів дошкільної освіти повинні враховувати педагогічні цілі та потреби дітей при виборі цифрових засобів та програм, а також забезпечувати безпеку та контроль під час їх використання. Адже безпека і етика повинні бути в основі розробки та використання цифрових засобів у дошкільній освіті.

Успішне впровадження діджиталізації в дошкільні заклади може створити нові можливості для покращення процесу навчання і розвитку дітей дошкільного віку, сприяючи їхній активній участі, розвитку критичного мислення, творчості та інших навичок. Врахування вищезазначених рекомендацій та спільна праця педагогічних працівників, адміністрації та розробників освітніх програм є важливими факторами для успішного впровадження діджиталізації у дошкільних закладах.

References

- Chiong, C. & Shuler, C. (2010). *Learning: Is There an App for That? Investigations of Young Children's Usage and Learning with Mobile Devices and Apps*. New York: Joan Ganz Cooney Center at Sesame Workshop.
- Couse, L. J. & Chen, D. W. (2010). A Tablet Computer for Young Children? Exploring Its Viability for Early Childhood Education. *Journal of Research on Technology in Education*, 43(1), pp. 75-98.
- Kruti, K. (2018). *Integration in Action*. *Preschool Education*, 7, pp. 2-7.
- Plowman, L. & Stephen, C. (2005). Children, Play, and Computers in Pre-school Education. *British Journal of Educational Technology*, 36(2), pp. 145-157.
- Prensky, M. (2010). *Teaching Digital Natives: Partnering for Real Learning*. Thousand Oaks, California: Corwin Press.
- Takeuchi, L. M. & Stevens, R. (2011). The New Co-viewing: Designing for Learning through Joint Media Engagement. *Journal of Children and Media*, 5(1), pp. 80-96.
- Tapscott, D. (2009). *Grown Up Digital: How the Net Generation is Changing Your World*. New York, NY: McGraw-Hill.
- Voloshenyuk, O. V.; Ivanova, V. F. & Degtyarova, G. A. (Eds.). (2020). *Media Literacy and Critical Thinking in Preschool Education: Educational and Methodological Guide*. Kyiv: AUP, CVPP.